



## GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY Departament Badań Społecznych

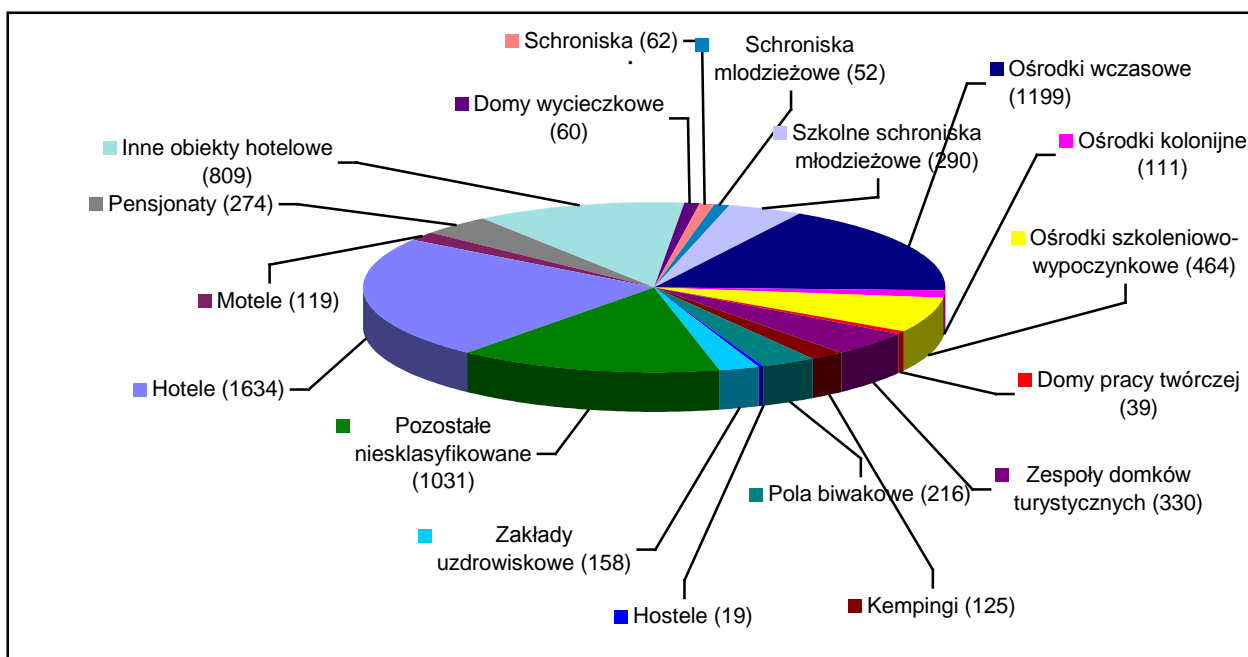
### Notatka informacyjna

#### Baza noclegowa i jej wykorzystanie w 2009 roku.

Zgodnie ze stanem w dniu 31 lipca 2009 roku w Polsce było zarejestrowanych 6992 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, wśród których 4989 oferowało wypoczynek całoroczny.

Baza noclegowa objęta badaniem GUS obejmuje 18 rodzajów obiektów zbiorowego zakwaterowania, z których 2836 to **obiekty hotelowe** a 4156 to **pozostałe obiekty**. Wśród **obektów hotelowych** najliczniejszą grupę stanowiły **hotele** – 1634 obiekty zaś wśród **pozostałych obiektów** najwięcej, bo aż 1199 było **ośrodków wczasowych**. W stosunku do roku 2008 liczba turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania objętych sprawozdawczością wzrosła o 135 podmiotów. Z opracowanych danych wynika, że obiekty w Polsce są średniej wielkości – przeciętnie dysponują 87 miejscami noclegowymi.

#### Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w 2009 roku.

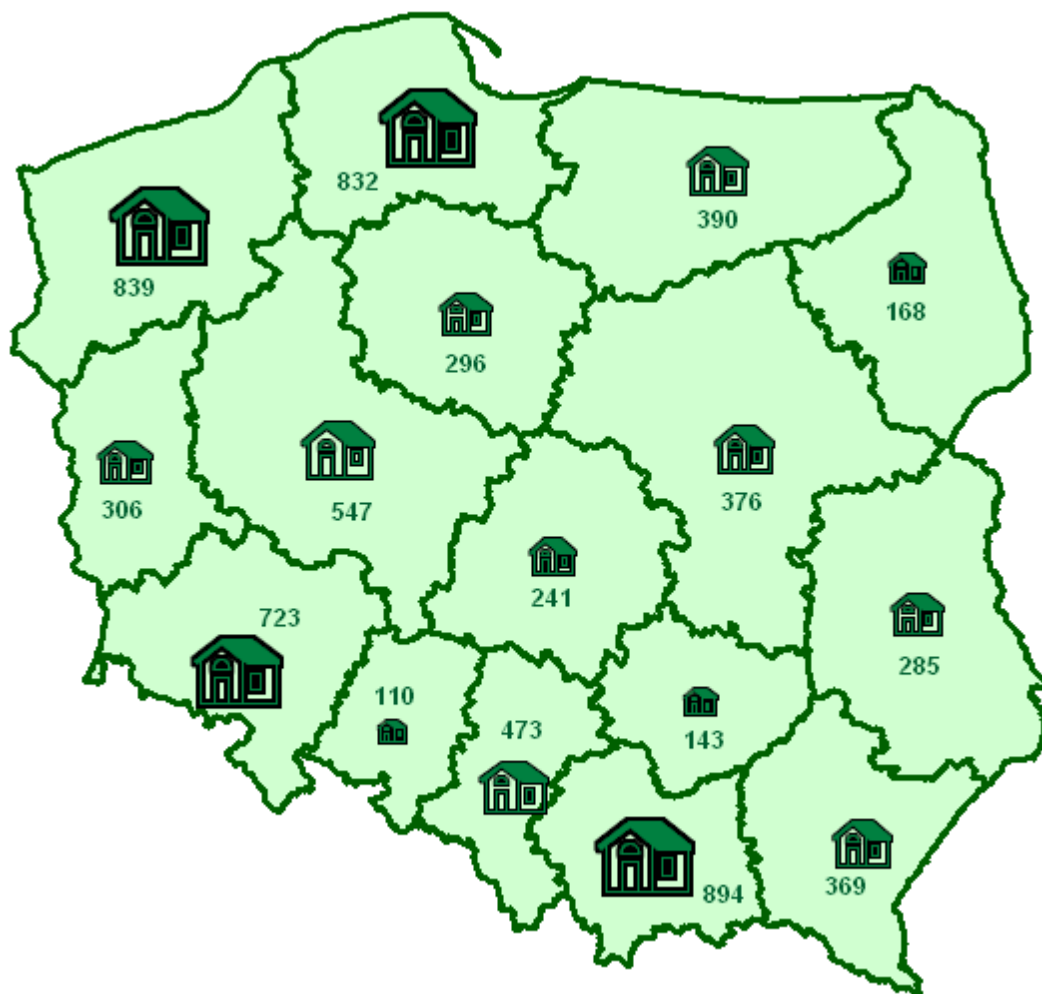


W 2009 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania było przygotowanych 606,5 tys. miejsc noclegowych, czyli o 9,5 tys. miejsc więcej niż w roku poprzednim. Miejsca całoroczne stanowiły aż 65% wszystkich miejsc noclegowych.

Tradycyjnie najwięcej miejsc noclegowych oferowały hotele – 165,6 tys. miejsc, co stanowiło 27% ogólnej liczby dostępnych miejsc noclegowych według stanu w dniu 31 lipca 2009 r.

Po raz pierwszy z grupy obiektów noclegowych wyodrębniono **hostele** – czyli obiekty noclegowe o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą miejsc w pokojach, występowaniem łóżek piętrowych i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/łazienka). Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej „dormy” czyli pokoje wieloosobowe, a rzadziej pokoje 1, 2 i 3-osobowe.

### Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania według województw w 2009 roku.



Wielkość oraz struktura rodzajowa i przestrzenna podaży miejsc noclegowych wiąże się przede wszystkim z występowaniem i rangą walorów turystycznych oraz rodzajem popytu. Rozmieszczenie zasobów bazy noclegowej w Polsce nie jest równomierne. Blisko połowa wszystkich obiektów zbiorowego zakwaterowania jest zlokalizowana w czterech województwach o wysokich walorach turystycznych:

- małopolskim – 894 (12,8%)
- zachodniopomorskim – 839 (12,0 %)
- pomorskim – 832 (11,9 %)
- dolnośląskim – 723 (10,3 %).

Województwa o najmniejszej liczbie obiektów noclegowych to:

- łódzkie – 241 (3,4%)
- podlaskie – 168 (2,4%)
- świętokrzyskie – 143 (2,0%)
- opolskie – 110 (1,6 %)

Warto zwrócić uwagę, że znaczący udział w podaży miejsc noclegowych w poszczególnych województwach mają miasta wojewódzkie. Na przykład w Warszawie koncentruje się 75% całej podaży miejsc noclegowych w hotelach województwa mazowieckiego. Znaczna koncentracja bazy hotelowej występuje także w Krakowie (63% woj. małopolskiego) i Wrocławiu (32% woj. dolnośląskiego).

**Tablica 1. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania według województw w 2009r.**

| Wyszczególnienie    | Obiekty     | Miejsca noclegowe | Korzystający      | Udzielone noclegi | Wykorzystanie miejsc noclegowych w % |
|---------------------|-------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------------------------|
| <b>Ogółem</b>       | <b>6992</b> | <b>606 501</b>    | <b>19 353 712</b> | <b>55 020 067</b> | <b>35,7</b>                          |
| Dolnośląskie        | 723         | 51 135            | 1 802 421         | 4 762 517         | 30,4                                 |
| Kujawsko-pomorskie  | 296         | 26 023            | 766 376           | 2 838 606         | 45,7                                 |
| Lubelskie           | 285         | 18 909            | 652 245           | 1 602 459         | 35,6                                 |
| Lubuskie            | 306         | 23 328            | 610 687           | 1 307 148         | 25,9                                 |
| Łódzkie             | 241         | 18 094            | 923 682           | 1 941 237         | 36,0                                 |
| Małopolskie         | 894         | 68 813            | 2 720 627         | 7 958 504         | 36,8                                 |
| Mazowieckie         | 376         | 40 740            | 2 786 608         | 4 936 318         | 37,5                                 |
| Opolskie            | 110         | 7 830             | 230 249           | 570 653           | 29,9                                 |
| Podkarpackie        | 369         | 22 238            | 654 908           | 1 941 953         | 32,0                                 |
| Podlaskie           | 168         | 11 424            | 437 853           | 862 916           | 29,1                                 |
| Pomorskie           | 832         | 81 444            | 1 610 730         | 5 801 913         | 37,2                                 |
| Śląskie             | 473         | 39 266            | 1 693 286         | 4 437 815         | 34,5                                 |
| Świętokrzyskie      | 143         | 10 937            | 383 918           | 1 129 826         | 35,4                                 |
| Warmińsko-mazurskie | 390         | 38 366            | 850 165           | 2 372 186         | 29,6                                 |
| Wielkopolskie       | 547         | 38 448            | 1 457 303         | 2 789 527         | 26,6                                 |
| Zachodniopomorskie  | 839         | 109 506           | 1 772 654         | 9 766 489         | 46,1                                 |

### Wykorzystanie bazy noclegowej

W okresie od stycznia do grudnia 2009 roku z obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 19,4 mln turystów (o 1,0 % mniej niż w 2008 roku), w tym 3,9 mln gości z zagranicy. Ponad połowa wszystkich korzystających z bazy noclegowej zatrzymała się w hotelach (10,6 mln). Liczba turystów nocujących w hotelach spadła o 1,0% w porównaniu do poprzedniego roku.

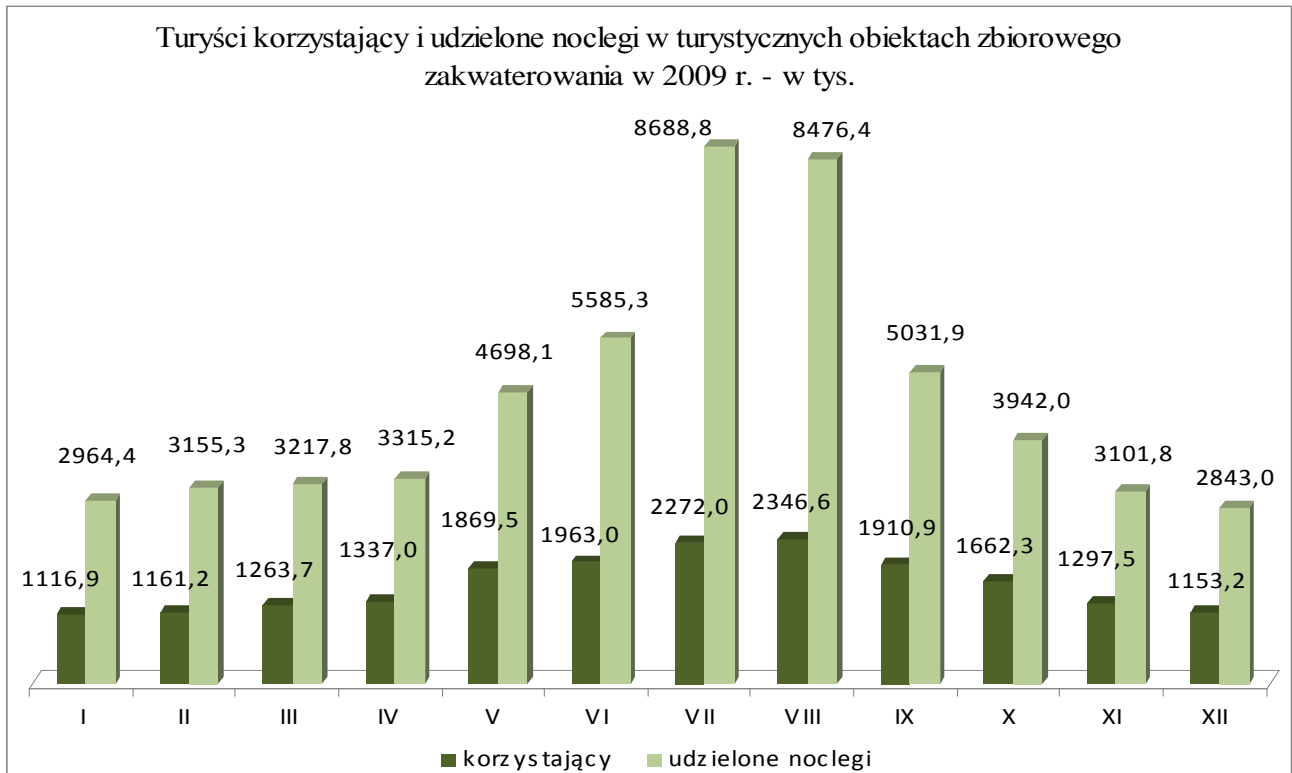
Dużą popularnością cieszyły się także **inne obiekty hotelowe** (np. zajazdy, wille, zamki), w których nocowało 1,7 mln gości. Podobna liczba turystów korzystała z noclegów w ośrodkach czasowych (1,6 mln) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (1,2 mln).

Udział procentowy korzystających z noclegów turystów zagranicznych kształtował się bardzo podobnie jak w 2008 r., tzn. obcokrajowcy stanowili 20% ogółu korzystających z turystycznej bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania. Największy udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów zanotowano w hotelach (30%). W **pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania** turyści zagraniczni zatrzymywali się zdecydowanie rzadziej i stanowili tylko 7,3% (7,4% w roku poprzednim).

**Tablica 2. Turyści korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania według rodzajów obiektów**

| Rodzaje obiektów                                   | 2008              | 2009            | 2008=100%   |
|--|-------------------|-----------------|-------------|
| <b>Ogółem</b>                                      | <b>19 556 102</b> | <b>19353712</b> | <b>99,0</b> |
| <b>Obiekty hotelowe</b>                            | <b>13 076 183</b> | <b>12985808</b> | <b>99,3</b> |
| Hotele   | 10 739 088        | 10641809        | 99,1        |
| Motele   | 296 665           | 303595          | 102,3       |
| Pensjonaty   | 344 456           | 330273          | 95,9        |
| Pozostałe obiekty hotelowe                         | 1 695 974         | 1710131         | 100,8       |
| <b>Pozostałe obiekty zb.zakwaterowania - razem</b> | <b>6 479 919</b>  | <b>6367904</b>  | <b>98,3</b> |
| Domy wycieczkowe                                   | 186 749           | 175378          | 93,9        |
| Schroniska   | 114 238           | 119686          | 104,8       |
| Schroniska młodzieżowe                             | 119 702           | 111266          | 93,0        |
| Szkolne schroniska młodzieżowe                     | 418 179           | 430447          | 102,9       |
| Ośrodki wczasowe                                   | 1 613 959         | 1583315         | 98,1        |
| Ośrodki kolonijne                                  | 117 271           | 110383          | 94,1        |
| Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe                   | 1 337 660         | 1178257         | 88,1        |
| Domy pracy twórczej                                | 53 549            | 49434           | 92,3        |
| Zespoły domków turystycznych                       | 257 757           | 247126          | 95,9        |
| Kempingi   | 219 765           | 212967          | 96,9        |
| Pola biwakowe                                      | 98 382            | 97203           | 98,8        |
| Zakłady uzdrowiskowe                               | 605 806           | 632951          | 104,5       |
| Pozostałe niesklasyfikowane                        | 1 336 902         | 1419491         | 106,2       |

Znacząca większość obywateli krajów, z których przyjechało najwięcej turystów zagranicznych wybrała zakwaterowanie w hotelach (81%). I tak, np. z Wielkiej Brytanii – 93%, z Niemiec – 72%, z Danii - 89%. W obiektach typowo wakacyjnych nocowało 12% ogółu turystów zagranicznych korzystających z bazy zbiorowego zakwaterowania. Wynika to zapewne z faktu, że znaczna część przyjazdów turystów zagranicznych do Polski wiąże się z załatwianiem interesów i spraw służbowych.



Od stycznia do końca grudnia 2009 roku w **obiekтах hotelowych** (czyli w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych) wynajęto 15 mln pokoi, w tym ponad 4,8 mln turystom zagranicznym, co stanowiło ponad 32% ogólnej liczby wynajętych pokoi w tych obiektach. Najwięcej, bo aż 12,4 mln pokoi wynajęto w hotelach (w tym 4,4 mln turystom zagranicznym). Wykorzystanie pokoi w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych w 2009 r. wyniosło 39,2%. Największy stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych obserwowano w województwie mazowieckim (48,6%) łódzkim (42,7%) i zachodniopomorskim (41,8%), a najmniejszy w lubuskim (31,2%). Najniższe wskaźniki wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych zanotowano w styczniu i grudniu (30,6% i 30,1%) a natomiast najwyższe w sierpniu i wrześniu (45,5% i 46,9%).

Podobnie jak w latach poprzednich najczęściej turystów korzystało z noclegów w turystycznej bazie zbiorowego zakwaterowania w województwie mazowieckim (2,8 mln), małopolskim (2,7 mln) i dolnośląskim (1,8 mln).

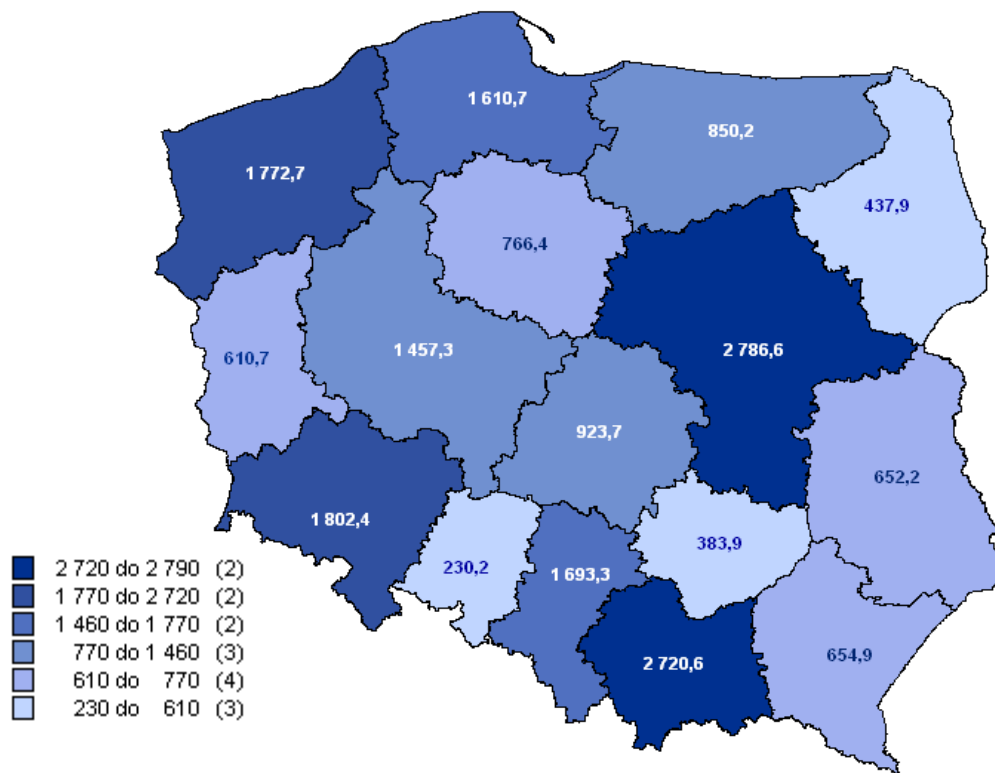
**Tablica 3. Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania według województw**

| Wyszczególnienie    | Ogółem          |            | Turyści krajowi  |            | Turyści zagraniczni |            |
|---------------------|-----------------|------------|------------------|------------|---------------------|------------|
|                     | w tys.          | %          | w tys.           | %          | w tys.              | %          |
| <b>Ogółem</b>       | <b>55 020,1</b> | <b>100</b> | <b>45 410, 6</b> | <b>100</b> | <b>9 609,4</b>      | <b>100</b> |
| Dolnośląskie        | 4 762,5         | 8,7        | 3 836,5          | 8,4        | 926,1               | 9,6        |
| Kujawsko-pomorskie  | 2 838,6         | 5,2        | 2 684,4          | 5,9        | 154,2               | 1,6        |
| Lubelskie           | 1 602,5         | 2,9        | 1 478,3          | 3,3        | 124,2               | 1,3        |
| Lubuskie            | 1 307,1         | 2,4        | 1 092,0          | 2,4        | 215,2               | 2,2        |
| Łódzkie             | 1 941,2         | 3,5        | 1 649,9          | 3,6        | 291,3               | 3,0        |
| Małopolskie         | 7 958,5         | 14,5       | 6 014,0          | 13,2       | 1 944,5             | 20,2       |
| Mazowieckie         | 4 936,3         | 9,0        | 3 476,9          | 7,7        | 1 459,4             | 15,2       |
| Opolskie            | 570,7           | 1,0        | 489,9            | 1,1        | 80,7                | 0,8        |
| Podkarpackie        | 1 942,0         | 3,5        | 1 799,5          | 4,0        | 142,5               | 1,5        |
| Podlaskie           | 862,9           | 1,6        | 756,3            | 1,7        | 106,6               | 1,1        |
| Pomorskie           | 5 801,9         | 10,5       | 5 181,3          | 11,4       | 620,6               | 6,5        |
| Śląskie             | 4 437,8         | 8,1        | 3 836,7          | 8,4        | 601,1               | 6,3        |
| Świętokrzyskie      | 1 129,8         | 2,1        | 1 068,6          | 2,4        | 61,3                | 0,6        |
| Warmińsko-mazurskie | 2 372,2         | 4,3        | 1 991,4          | 4,4        | 380,8               | 4,0        |
| Wielkopolskie       | 2 789,5         | 5,1        | 2 302,4          | 5,1        | 487,1               | 5,1        |
| Zachodniopomorskie  | 9 766,5         | 17,8       | 7 752,6          | 17,1       | 2 013,9             | 21,0       |

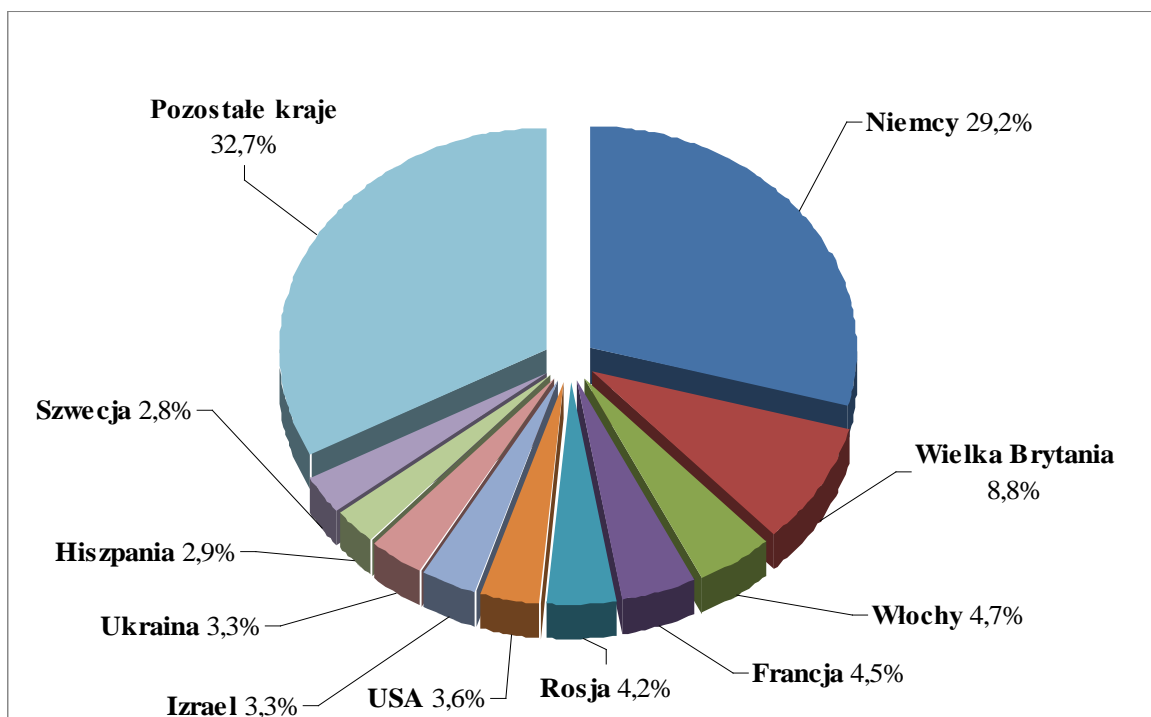
Ponad połowa wszystkich noclegów została udzielona turystom przez obiekty położone w województwach: zachodniopomorskim (17,8%), małopolskim (14,5%), pomorskim (10,5%), i mazowieckim (9%). Istotny udział w obsłudze turystów miały także podmioty z województwa dolnośląskiego i śląskiego, na które przypadło odpowiednio 8,7% i 8,1% ogółu noclegów udzielonych turystom w 2009 roku. W odniesieniu do turystów zagranicznych, struktura noclegów według województw kształtowała się podobnie – na pierwszym miejscu znalazły się województwa zachodniopomorskie i małopolskie z udziałem ok. 20% udzielonych noclegów, a następnie mazowieckie (15,2%), dolnośląskie (9,6%) i pomorskie (6,5%).

W ciągu całego roku 2009 największy ruch turystyczny w bazie noclegowej występował w okresie wakacyjnym (lipiec-sierpień) - 2,3 mln osób korzystających. Dotyczyło to szczególnie **pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania**, bowiem w **obiekтах hotelowych** szczyt sezonu wystąpił w sierpniu i wrześniu - po 1,3 mln korzystających. Polacy, podobnie jak w roku poprzednim, stanowili znaczącą większość wśród osób korzystających z obiektów „wakacyjnych” (95,1% nocujących w ośrodkach wczasowych, a w domach wycieczkowych – 94%).

**Turyści korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w 2009 r. według województw.**



**Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w 2009 r. według wybranych krajów.**



### **Placówki gastronomiczne – stan w dniu 31 lipca.**

W końcu lipca 2009 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania było 7545 placówek gastronomicznych tj. o 28 jednostek więcej niż w roku poprzednim. Największą grupę stanowiły restauracje - 2518, następnie bary i kawiarnie - 2349, stołówki - 1974 oraz punkty gastronomiczne (np. smażalnie, pijalnie, lodziarnie itp.) - 704. Najwięcej placówek gastronomicznych zlokalizowanych było w hotelach – 2658 a wśród nich najliczniejszą grupę stanowiły restauracje – 1520. Podobnie sytuacja wyglądała we pozostałych obiektach hotelowych gdzie restauracje stanowią 45% ogółu placówek gastronomicznych. W pozostałych obiektach nie hotelowych najliczniejszą grupę stanowią stołówki, których w lipcu 2009 r. zanotowano 1658, co stanowi 47% ogółu tych placówek.

### **Informacje dodatkowe**

W roku 2009 badanie bazy noclegowej obejmowało swoim zakresem dodatkowe informacje dotyczące: udogodnień dla osób niepełnosprawnych, zaplecza konferencyjnego oraz wyposażenia obiektów zbiorowego zakwaterowania w urządzenia sportowo-rekreacyjne.

Wyniki badania pokazały, że spośród 6992 obiektów przebadanych pod kątem przygotowania na przyjęcie *osób niepełnosprawnych*, 1806 posiadało pochylnię wjazdową, 677 - drzwi otwierane automatycznie, 925 obiektów posiadało windę i 1813 pokoje/łazienki przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Wśród obiektów hotelowych (hotele, motele, pensjonaty i inne hotelowe) 41% było wyposażonych w pochylnię wjazdową, 18% w drzwi otwierane automatycznie, 24% w windę i 43% posiadało pokoje/łazienki przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Z pozostałych obiektów (domy wycieczkowe, schroniska, ośrodki wczasowe itd.) 16% posiadało pochylnię wjazdową, 4% - drzwi otwierane automatycznie, 6% - windę i przystosowanie pokoi/łazienek dla potrzeb osób z niepełnosprawnością odnotowano w 14% obiektów.

W *zaplecze konferencyjne* było wyposażonych 41% jednostek spośród 6992 obiektów zbiorowego zakwaterowania przebadanych w 2009 roku. Wykazały one ponad 6 tys. sal konferencyjnych z 376,9 tys. miejsc. Sale te były wyposażone głównie w rzutnik/projektor - 84%, ekran - 83%, nagłośnienie - 76%, zestaw audio/wideo - 75%, komputer - 68%, mikrofon bezprzewodowy -66%, flipchart - 65%. Obsługą techniczną objętych było 58% obiektów wykazujących w badaniu zaplecze konferencyjne. Prawie 64% obiektów hotelowych posiadało salę lub sale konferencyjne na terenie swojego obiektu, z tego aż 80% hoteli było przygotowanych na prowadzenie konferencji w ponad 3 tys. sal konferencyjnych. W grupie pozostałych obiektów nie hotelowych, najwięcej, bo 72% ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych wykazało wyposażenie w sale konferencyjne i urządzenia pomocnicze. Przeciętnie jeden obiekt szkoleniowo-wypoczynkowy posiadał 2 sale konferencyjne z 43,2 tys. miejscami.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania zaliczane do pozostałych (nie hotelowych) jednostek stanowią w większości obiekty „wakacyjne”. Turyści przebywają w nich (nocują) dłużej niż w obiektach hotelowych, w których dominuje krótkotrwałe zakwaterowanie. Z uwagi na cele i długość pobytu turystów, wyposażenie w *urządzenia sportowo-rekreacyjne* różni się istotnie w zależności od rozważanej grupy obiektów. Wśród obiektów hotelowych najwięcej wykazało posiadanie sauny – 29%, bilardu – 24% oraz siłowni – 19%, natomiast w pozostałych obiektach najczęściej wymieniany był sprzęt do tenisa stołowego – 37%, następnie wypożyczalnia rowerów



– 19% oraz wypożyczalnia sprzętu pływającego – 13%. Ogólnie obiekty zbiorowego zakwaterowania dysponowały głównie wyposażeniem w sprzęt do tenisa stołowego, bilardu oraz siłownię. Najbardziej wykazywano możliwość korzystania przez turystów z mini golfa oraz basenu krytego.

Więcej informacji o wykorzystaniu turystycznej bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania znajdują Państwo w publikacji „Turystyka w 2009 r.”, której wydanie zaplanowano na koniec lipca br.

Opracowała: Katarzyna Szuszman  
Departament Badań Społecznych